

Beslutningsforslag nr. **B 96**

Folketinget 2010-11

Fremsat den 29. marts 2011 af Jørgen Poulsen (RV), Marianne Jelved (RV), Margrethe Vestager (RV), Lennart Damsbo-Andersen (S), Henrik Dam Kristensen (S), Maja Panduro (S), Hanne Agersnap (SF), Astrid Krag (SF), Ole Sohn (SF), Line Barfod (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Christian H. Hansen (UFG)

Forslag til folketingsbeslutning

om retssikkerhed i forbindelse med erhvervelse af dansk statsborgerskab ved naturalisation

Folketinget pålægger regeringen snarest muligt at gennemføre brede forhandlinger i Folketinget med henblik på at kunne fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage fornødne administrative ændringer, således at betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret (statsborgerskab) ved naturalisation

fremgår tydeligt ved lov, og at så meget som muligt af både sagsbehandlingen og afgørelseskompetencen vedrørende ansøgninger om indfødsret ved naturalisation overflyttes fra Folketinget til de relevante administrative myndigheder.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne finder, at det aktuelle retsgrundlag for tildelingen af dansk indfødsret (statsborgerskab) ved naturalisation er kendetegnet ved utilstrækkelig retssikkerhed og utilstrækkelig gennemskuelighed.

Dansk indfødsret (statsborgerskab) kan ifølge Integrationsministeriet (www.nyidanmark.dk) i dag opnås på følgende måder:

- 1) Automatisk ved fødslen.
- 2) Automatisk ved forældrenes ægteskab efter fødslen.
- 3) Automatisk ved adoption af udenlandske børn under 12 år.
- 4) Ved erklæring, hvis man er nordisk statsborger eller tidligere dansk statsborger.
- 5) Ved naturalisation, det vil sige ved lov.

Betingelserne for at kunne opnå dansk indfødsret er defineret i bl.a. indfødsretsloven (lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004). Denne lov er dog meget upræcis, hvad angår indfødsret ved naturalisation, dvs. udlændinges muligheder for at opnå dansk statsborgerskab. I lovens § 6 står der blot: »Indfødsret kan erhverves ved naturalisation i henhold til grundloven.«

Hermed henviser indfødsretslovens § 6 til grundlovens § 44, stk. 1, der siger, at: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.« Dermed er der i selve lovteksten ikke nogen nærmere bestemmelse af de gældende betingelser for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation.

Som situationen er i dag, er betingelserne for erhvervelse af dansk indfødsret ved naturalisation bestemt gennem politiske aftaler, der siden nedfældes i form af cirkulærer (senest ved CIR nr. 61 af 22. september 2008) og bemærkninger til cirkulærer. At disse betingelser kan fastsættes blot gennem en politisk aftale i stedet for ved lov har som konsekvens, at bestemmelserne ikke som anden lovgivning bliver underkastet folketingsbehandling eller sendt i høring. Med andre ord bliver disse bestemmelser ikke underlagt den grundighed, som et lovforslag altid burde udsættes for i dansk lovgivningspraksis.

Det betyder, at bestemmelser om indfødsret ved naturalisation ikke har været forelagt organisationer med viden på

området, ligesom betingelserne herfor uden yderligere varsel kan ændres ved en ny politisk aftale. Samtidig fungerer Folketinget i visse sammenhænge som både lovgiver og sagsbehandler, idet Indfødsretsudvalget behandler ansøgninger om dispensation fra krav om danskprøve m.v. i forbindelse med indfødsretssager. Denne retspraksis er problematisk af flere årsager, bl.a. fordi adskillelsen mellem den lovgivende og den udøvende magt bliver uklare.

Dette beslutningsforslag pålægger derfor regeringen at erstatte den nuværende retspraksis for tildeling af dansk indfødsret ved naturalisation med et lovforslag, der gør betingelserne tydelige og samtidig overholder og inkorporerer alle relevante bestemmelser fra de internationale aftaler og konventioner, som Danmark har tilsluttet sig.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at grundlovens ord om, at »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov« ikke binder Folketinget til en tolkning, som medfører, at sagsbehandlingen af ansøgninger om indfødsret skal foregå i Folketinget, eller at betingelserne for tildeling af indfødsret til udlændinge ikke må nedfældes i en lovtekst. Tværtimod vil en nedfældning af betingelserne for naturalisation i en lovtekst kunne sikre alle ansøgere en klar reststilling, og processen vil – i grundlovens ånd – leve op til de almindelige demokratiske spilleregler om åbenhed i lovgivningsprocessen. Af samme årsag foreslås det, at så meget som muligt af både sagsbehandlingen og afgørelseskompetencen vedrørende ansøgninger om indfødsret ved naturalisation overflyttes fra Folketinget til de relevante administrative myndigheder, og at der i den forbindelse også tages stilling til muligheden for en uvildig ankeinstans for afgørelser i disse sager. I overensstemmelse med grundlovens § 44 vil den endelige tildeling af indfødsret dog fortsat skulle foregå ved optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse, som skal vedtages af Folketinget.

Forslagsstillerne opfordrer i den forbindelse regeringen til at indgå i brede forhandlinger med Folketingets partier for derved at kunne sikre, at det nye regelsæt bliver en langtidsholdbar løsning.

Skriftlig fremsættelse

Jørgen Poulsen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om retssikkerhed i forbindelse med erhvervelse af dansk statsborgerskab ved naturalisation.

(Beslutningsforslag nr. B 96)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.